

Osallisuus ja kokeilut
yhteisöllisyyden rakentajina Jyväskylässä

Lähiapu-kokeilu ja asuinalueyhteistyö

13.9.2017 Kuntamarkkinat
Pirkko Melville FT, KTM
tutkimus- ja kehittämispäällikkö
Jyväskylän kaupunki

JYVÄSKYLÄ

Jyväskylä on vireä ja monimuotoinen koulutuksen, osaamisen, kulttuurin ja liikunnan keskus, kauniin luonnon ja arkkitehtuurin kaupunki.

Strategia sisältää valintoja tärkeimmistä asioista, joissa meidän tulee onnistua. Se vahvistaa kaupungin elinvoimaa ja suuntaa koko kaupunkiyhteisön päätöksentekoa ja toimintaa. Visio kertoo tulevaisuudenkuvan, jota kohti etenemme.

*Rohkeasti aikaansa edellä
Jyväskylä*

AKTIIVISET JA HYVINVOIVAT ASUKKAAT

RESURSSIEN VIISAS KÄYTTÖ

VAIKUTTAVA ELINKEINOPOLITIIKKA

Luottamus
Rohkeus
Luovuus
Välittäminen

Strategian päivitystyö käynnissä

JYVÄSKYLÄ

Ideoimme yhdessä

Aktiiviset ja hyvinvoivat asukkaat

Asukkaat osallistuvat asioiden valmisteluun ja toimintaan.

Tuotamme palvelut tehokkaasti ja laadukkaasti eri toimijoiden kanssa. Ideoimme yhdessä uudenlaisia toimintamalleja ja uskallamme kokeilla.

Luomme mahdollisuuksia ja kannustamme omatoimisen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen.

Kavennamme hyvinvointieroja avaamalla mahdollisuuksia yhteisöllisyyteen, omasta terveydestä huolehtimiseen ja aktiiviseen osallistumiseen. Parannamme työllisyyttä tiiviillä yhteistyöllä yritysten kanssa.

Teemme valintoja ja päätöksiä, joilla turvaamme lasten ja nuorten mahdollisuudet terveeseen kasvuun ja hyvään oppimiseen.

Uskallamme kokeilla

JYVÄSKYLÄ

Tavoitteenamme kestävä hyvinvointi

Resurssien viisas käyttö

Resurssiviisaus on kykyä käyttää erilaisia resursseja, kuten luonnonvaroja, raaka-aineita, energiaa, tuotteita ja palveluja, tiloja ja aikaa harkitusti ja hyvinvointia sekä kestävää kehitystä edistävällä tavalla.

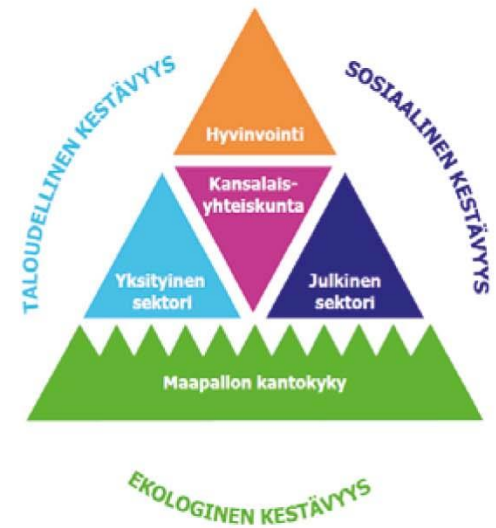
Edistämme Jyväskylän elinvoimaisuutta, yritysten kilpailukykyä ja asukkaiden hyvinvointia luonnonvarojen kulutusta vähentämällä.

Innostamme ja sitoutamme resurssiviisautta edistävään arkeen sekä tuemme uusien teknologia-, liiketoiminta- ja palveluinnovaatioiden syntymistä.

Pyrimme määrätietoisesti kohti resurssiviisaita tavoitteita, jotta Jyväskylästä tulisi kestävä hyvinvoinnin hiilineutraali ja jätteen kaupunki.

Resurssiviisaus on kansainvälinen kilpailuvalttimme ja erottautumistekijämme.

Kestävät yhteisöt

Yhteisöllisyys

JYVÄSKYLÄ

Kohti resurssiviisautta

<https://www.youtube.com/watch?v=Rb780wqnRQ8>

- Sitran ja Jyväskylän kaupungin yhteisprojekti (2013-15)
- Tuloksena syntyi **monistettava toimintamalli**, jolla luoda alueelle kestävää hyvinvointia päästöjä vähentäen ja luonnonvaroja viisaasti käyttäen (**kiertotalous ja hiilineutraalius**)
- Jyväskylä on KV:n päätöksellä sitoutunut saavuttamaan **hiilineutraaliuden ja jätteettömyyden vuoteen 2050 mennessä**

JYVÄSKYLÄ

KOKEILUT

ketterän kehittämisen välineenä muutoksen johtamisessa

OSALLISTAMINEN, AITO SITOUTTAMINEN

Yhteiskehittäminen lisää tietoutta ja ihmisten vaikuttamismahdollisuuksia oman arkensa asioihin

TEKEMÄLLÄ OPPIMINEN

Ideoiden testaaminen aidossa ympäristössä konkretisoi ja tuo merkitystä

“BUSINESS AS USUAL” HAASTAMINEN

Kokeileva kehittäminen, “out of box” – ajattelu, julkisen keskustelun synnyttäminen

RESURSSIVIISAUDEN LEVITTÄMINEN

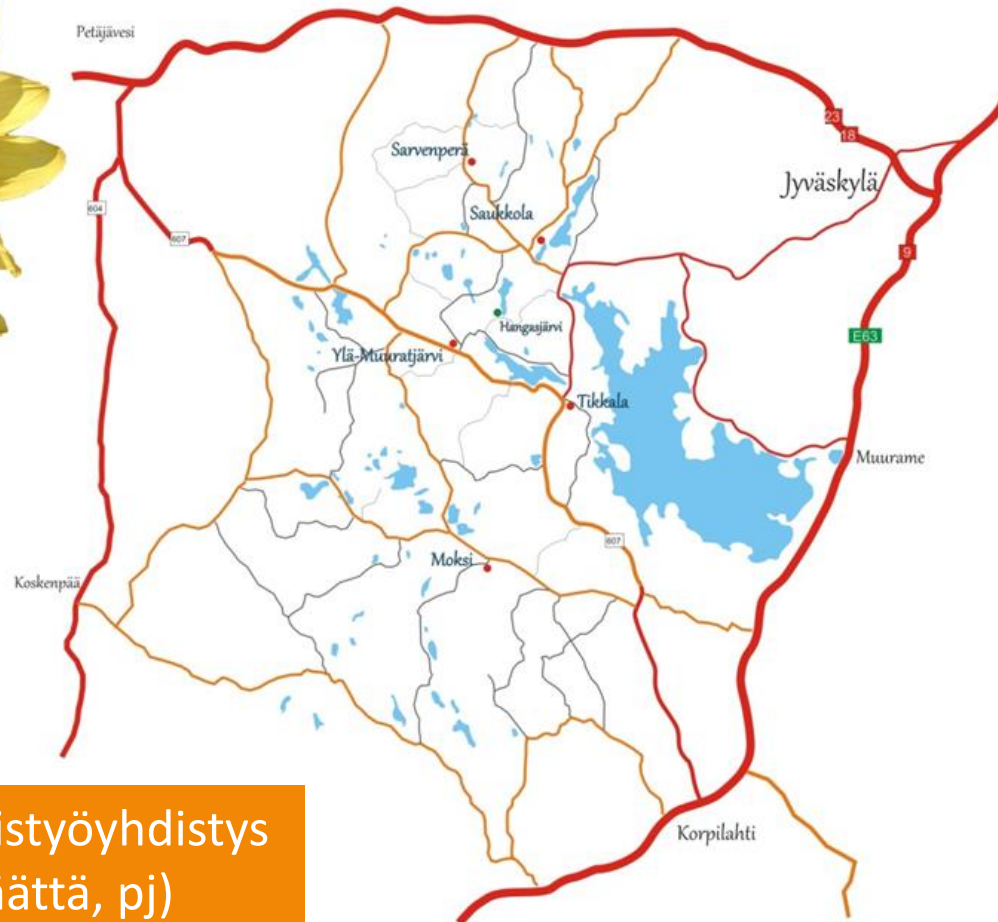
Onnistuneet kokeilut vahvistavat ymmärrystä kestävästä elämäntavasta, tukevat muutoksen johtamista

Lähiapu-kokeilu

mistä kaikki alkoi...

Korpilahden Tikkalan kylällä yhdessä neljän muun kyläyhteisön kanssa

Pohjoisen Korpilahden yhteistyöyhdistys
toteuttajana (Paula Määttä, pj)

JYVÄSKYLÄ

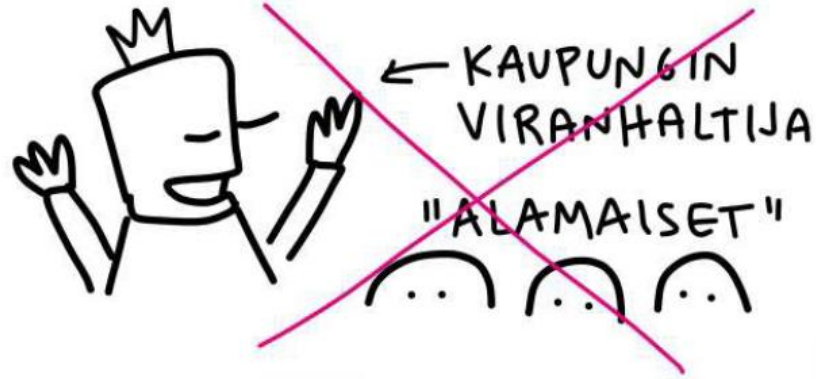

Kokeilu pähkinäkuoressa

- Alkuperäinen idea: Posti monipalvelijana → Lähiapu-kokeilu
 - Tavoitteet:
 - rakentaa joustava, systeeminen malli syrjäkylille tarjota palvelua nopeasti äkillisiin tarpeisiin
 - Löytää ratkaisuja arjen pulmiin ja liikkumiseen
 - Alkukartoitus ja työpaja: avun tarpeet ja tarjoajat
 - Toteutus (5 vkoa):
 - NaapuriApu, KotiApu, HoitoApu, VertaisApu ja LähiApu
 - Kylähoitaja ja Kyläpiika
 - Kimppakyytikalenteri, laitteiden yhteiskäyttö
 - Tulokset:
 - Ratkaisi pulmia, joihin kaupungin kotipalvelut eivät taivu
 - Työllisti kaksi ihmistä, käynnisti monenlaista toimintaa, joista osa jäi pysyviksi
 - Toi viiden kyläyhteisön ihmiset tutummiksi toisilleen
- JA LISÄSI ALUEEN YHTEISÖLLISYYTTÄ

Houkuttelemme osallistumaan

Osallistuvat = hyvinvoivat asukkaat

Osallisuuden edistäminen

- Perinteiset tavat yhä tärkeitä: asukas- ja kyläillat, teematapahtumat, osallistavat yhteistyö- ja yhteisötaideprojektit
- Asukkaiden ottaminen mukaan palvelujen ja toiminnan suunnitteluun jo alkuvaiheessa
 - mm. Kankaan alueen ideointi, keskustan kehittämishankkeet, KehäVihreä, osallisuusohjelma, kulttuurisuunnitelma jne.
- Erikoissuunnittelija vastaa osallisuuden edistämistyöstä ja koordinoi osallisuusyhdyshenkilöverkoston
- Vapaaehtoistoimijoiden (VAPARI) kanssa tiivis yhteistyö
 - mm. kulttuuri-, liikunta- ja ympäristöluotsit

OSALLISTAVAT
MENETELMÄT

Asuinalueyhteistyöstä jatkuvaa

- Hyvinvointia Huhtasuolle
 - ARA:n rahoittama hanke 2013-15
 - mitkä tekijät ja toimenpiteet edistävät asuinalueiden kehitystä ja asukkaiden hyvinvointia
 - yksinäisyys, liikkumattomuus ja päihteet
 - laavu, koirapuisto jne.
- Mallin levitetään nyt Keltinmäkeen
 - Kotalampi Rock ja Kyläkaupungin Yö
- Saattaen vaihtaminen Kuokkalaan
- Asukasyhdyshenkilö
- Aluetyöntekijä

Jyväskylän kaupungin osallisuusohjelma

JYVÄSKYLÄ

Yhdessä tehty osallisuusohjelma hyväksyttiin valtuustossa 9/2015 (Päivitys alkamassa)

Kaikki tervetulleita mukaan

Osallistu ja vaikuta!

JYVÄSKYLÄ

Osallisuusohjelman ohjenuorat

- Avoin toimintakulttuuri ja yhdessä tekeminen
- Vuoropuhelun lisääminen asukkaiden ja kaupungin välillä
- Osallisten ottaminen mukaan suunnitteluun ja päätöksentekoon
- Asukas- ja kansalaistoiminnan toimintaedellytysten parantaminen
- [Osallisuusohjelma](#)
- Osallistu ja vaikuta -sivusto
<http://www.jyvaskyla.fi/osallistu>

Vähemmällä enemmän
ENEMMÄN YHDESSÄ

JYVÄSKYLÄ

pirkko.melville@jkl.fi

+358 40 5653 066

Kiitos !

JYVÄSKYLÄ

